



Verstand van het platteland

Landschapsvereniging 'De Reggestreek'

Secretariaat: J.E.A. Nollen
Grimbergerweg 3
7467 PR Notter
0548-512631

www.dereggestreek.eu
secretariaat@dereggestreek.eu

Notter, 15 juli 2019

Aan alle raadsfracties van de gemeente Wierden
CC: College van B&W van de gemeente Wierden

Onderwerp: Ecologisch bermbeheer

Gemeente Wierden omvat een groot buitengebied met vele kilometers aan bermen en sloten. Deze worden al jaren volgens een vast patroon onderhouden. Dit vaste patroon is vanuit het oogpunt van biodiversiteit niet zo goed.

Bermen en sloten hebben een belangrijke functie als het gaat om biodiversiteit. In het buitengebied, waar steeds intensiever gebruikte agrarische landschappen zijn, neemt het belang van overhoekjes, akkerranden, bermen en sloten als leefgebied en verbinding tussen leefgebieden voor planten en dieren alleen maar toe.

De biodiversiteit staat de afgelopen jaren erg onder druk. Dit is te horen in de media, maar ook te zien in het veld. Een zichtbaar voorbeeld hiervan is de afname van insecten. Het gevolg daarvan is weer dat het evenwicht verstoord is geraakt waardoor er plagen ontstaan waar mens en dier veel overlast van ondervinden.

Door de grote hoeveelheden aan bermen en sloten kan de gemeente Wierden een belangrijke bijdrage leveren aan het herstel van de biodiversiteit. Dit door het beheer veel meer dan voorheen in te passen in een goed ecologisch bermbeheer. Wij als landschapsvereniging zijn er van overtuigd dat een ecologisch bermbeheer hand in hand kan gaan met het veilig beheren van de wegbermen.

Randvoorwaarden voor goed bermbeheer

Waar moet ecologisch bermbeheer in de praktijk aan voldoen? Een aantal richtlijnen (gedeeltelijk overgenomen van de Vlinderstichting) vindt u hieronder.

1. **Omschrijf de doelen: meer streekeigen flora en fauna.** Allereerst is een goed omschreven doel belangrijk, bijvoorbeeld het bevorderen van flora en fauna passend bij de regio. Ecologisch bermbeheer is daarvoor een middel; geen doel op zich.
2. **Maai gefaseerd** en laat bij elke maaibeurt minimaal 15% van het oppervlak staan. Dit kan bijvoorbeeld door alleen de eerste meter te maaien of enkel op kruispunten en gevaarlijke plekken te maaien. De begroeide bermen bieden dekking, voedsel en voortplantingshabitat voor insecten, vlinders en libellen; en geven kruiden de kans om langer te bloeien. Ook na de laatste maaibeurt dient minstens 15% niet gemaaid de winter in te gaan.
3. **Gebruik flexibele maaimomenten.** Het tijdstip van maaien wordt bepaald door de vegetatie. Uitgangspunt zijn een of meerdere kenmerkende en makkelijk herkenbare plantensoorten, zoals het zandblauwtje of de margriet. Het moment dat minstens 50% van die planten in een berm is uitgebloeid, is het moment om te maaien. Er wordt zo beter omgegaan met variatie tussen jaren en seizoenen.
4. **Monitor de effecten op flora en fauna.** Om te kunnen leren of het gevoerde beheer zinvol en succesvol is, behoort de monitoring van de effecten tot een van de belangrijkste aspecten van

het bermbeheer. Typische of iconische planten- en diersoorten kunnen vertellen of een beheerder op de goede weg is met zijn beheer. De nectarindex van het project 'Mijn berm bloeit!' kan voor beleidsmakers en aannemers een interessante tool zijn om de effecten van gevoerd beheer te volgen.

5. **Stem af met andere terreineigenaren.** Langs diverse wegbermen loopt bijvoorbeeld een watergang die door waterschappen onderhouden wordt. Afstemming tussen het beheer van de berm en de watergang kan veel ecologische winst opleveren. Hetzelfde geldt voor het beheer van landschapselementen als houtwallen en singels.
6. **Communiceer met streekbewoners.** Veel bewoners kijken nog vreemd aan tegen ecologisch beheer van bermen. Een nette berm is naar hun idee een berm met kort gras. Daarom is het van groot belang om te wijzen op de enorme waarde van bermen voor onze natuur, en op de grote mate van variatie aan bloemen en dieren die in bermen voorkomen. Houd rekening met de mening van omwonenden door al te ruige vegetaties vroegtijdig te maaien om zo draagvlak voor ecologisch beheer niet te torpederen.
7. **Volg goede voorbeelden.** In de gemeente Wierden zijn een aantal bewoners die erg fanatiek zelf de bermen rond hun woning inzaaien met diverse bloemenmengsels en op deze manier de biodiversiteit verbeteren. De gemeente zou in plaats van deze bermen te maaien deze initiatieven kunnen omarmen, ondersteunen en zelf ook het goede voorbeeld volgen.

Naar de mening van Landschapsvereniging De Reggestreek hoeft goed beheer niet altijd duurder te zijn. Het minder frequent maaien is vaak zelfs goedkoper. Een win win situatie dus!

Ook zal dit bijdragen tot het beter in de hand houden van plagen zoals de eikenprocessierups en wie weet wat ons nog meer te wachten staat.

Daarbij komt dat meer biodiversiteit in sloten en bermen, zeker als de voordelen te merken zijn, een brede waardering zullen krijgen. Later maaien zorgt er daarnaast ook voor dat bepaalde soorten de kans krijgen om te bloeien waardoor de aanblik zeer fraai kan zijn.

We gaan er van uit dat de gemeente Wierden ook het belang van biodiversiteit ziet en hierin haar verantwoordelijkheden wil nemen. Het ecologisch bermbeheer is een eenvoudige stap om door de gehele gemeente een stap in de goede richting te maken voor de biodiversiteit. We gaan er dan ook vanuit dat u bovenstaande punten zult meenemen in de huidige en toekomstige afweging in het beheer van het buitengebied van Wierden. Als landschapsvereniging zijn wij zeker bereid van gedachten te wisselen over het ecologisch berm beheer.

Hoogachtend,
Namens Landschapsvereniging De Reggestreek

Voorzitter Bert Ooms

Secretaris Jan Nollen